

ρανόσ. Είχε αίσθησές ιδέες κ' ἀντιλήψεις γιά τήν τιμή ὁ Λαμπιέρης. Μίλοῦσε πάντα μέ συμπάθεια γιά τούς δούστας τῶν δραμάτων τῆμης. Πίστευε ἀπόλυτος πὸς μόνον μέ τὸ αἴμα ἰκανοποιεῖται ἕνας τίμος· οἰκογενειακῆς, ποῦ τὸν προσβάλαν τὴν οἰκογενειακὴν τὴν τιμή. "Ἄν καὶ δὲν ἦταν καλὸς κατὰ βάθος, μολταυτὰ ἔνοιωθε καὶ ποια περιφρόνησι γιά τούς φτωχοὺς, γιά τούς ἀνθρώπους ποῦ δὲν μπόρουν νὰ πλουτίουν, νὰ βουτηχτοῦν, ὅπως αὐτὸς, στὸ χρυσάφι. Γιά τὴν κόρη του ὀνειροπολοῦσε ἕνα γαμπρὸ πάλαιτου, ἀπὸ σόι, μὲ ὄνομα, μὲ μὲλλον. Κι' αὐτὴ-ἴτην τρομερὸ!... τρομερὸ!... — πῆγε κ' ἔβησε στὴν ἀγκαλιά ἑνὸς ἀσημαντοῦ ζωγράφου, ἑνὸς κει-ναλέου....

Λαγκώνει τις γροθιές του γιά νὰ μὴ ἀρχίσῃ νὰ ξεφωνίξῃ, αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκη νὰ σπῆσῃ κἀπὶ γιά νὰ καταραθῆν τὴν ὀργή του, δὲν μπορεῖ νὰ σταθῇ περὶ μέσα στὸ γραφεῖο του, ἀρπάζει τὸ καπέλλο του καὶ βγαίνει ἔξω.

Ἐπῆρε τὴν ἀπόφασί του.

Θὰ πᾶν σπίτι του, θ' ἀναγκάσῃ τὴν κόρη του νὰ μιλήσῃ, θὰ τὴν βασανίσῃ, θὰ τὴν κἀμῃ νὰ τοῦ τὰ πῆ δὴα.

Πῆδαι σ' ἕνα ἀμαξί, μὲ ἔξω ἀπ' τὴ Βουλῆ, φωνάζει τοῦ ἀμαξῆ νὰ σταθῇ καὶ αὐτεβαίνει.

Δὲν μπορεῖ νὰ μὴν ἀκίνητος, προτιμᾷ νὰ περατήσῃ, τοῦ φαίνονταν πὸς τ' ἄλλα δὲν προχωροῦσαν ὅσο γοργὰ ἔφραξε.

Καὶ νὰ τώρα τρέχει σχεδὸν σὺν τρελλός, χωρὶς νὰ κιντῆ γύρω του, χωρὶς νὰ χαμερτάτῃ ἐκείνους ποῦ τὸν χαμερτοῦν.

— Τι ἔπαθε ὁ Νότης! Ποῦ πάει ἔτσι φρενιασμένος!....

Τὸ ἀρχοντικὸ τοῦ Λαμπιέρη βρισκόταν στὴν Πλάκα, πρὸς τὸ ἀνατολικὸ μέρος τῆς παλιῆς αὐτῆς συνοικίας τῆς Ἀθήνας, ἐκεῖ κοντὰ στὴν Πύλῃ τοῦ Ἀδριανοῦ. Ἐνε ἕνα παλιὸ μεγάλο σπίτι, μὲ κῆπο ἐμπρός γεμιστὸν λουλουδία, πορτοκαλιές, δάφνες, γαρζιές καὶ πασχαλιές, μὲ κλιματιαῖα μπρῶς στὴν εἰσοδο ποῦ γατζώνεται καὶ γτάνει ἀπάνω ὡς τὸν ἔξωστη τοῦ πρώτου πατώματος. Ἐχε χτιστέ στὸν καιρὸ τῆς Τουρκοκρατίας κ' ἔνε γερὸ κ' ἀγάλιστο, ὅπως δὴα τὰ παλιὰ κτίρια, μὲ ἑσωτερικὴ πλακόστρωτη αἴθλη, μὲ τρίκρουνη μαρμαρινὴ θύρη στὴ μέση, μὲ μεγάλο χαγιάτι γύρω - γύρω στὸ πρῶτο πάτωμα, μὲ σοφίτα πάνω ἀπὸ τὴ χλοισμένη του στέγη, μὲ μεγάλα ἰσόγεια, στὰ ὀποῖα ὀ πρόγονοὶ του ἀποθήκευαν τὰ χρυσὰ τους, μὲ κελάρια καὶ σταβλο....

Τὴν εἶχε δεῖ νὰ μιλῆι στὸ Τερραῖν μὲ μερικὸς νέους...

Ὁ Λαμπιέρης ἀνοίγει τὴν ἔξωπορτα, μπαίνει στὸν κῆπο, στρώχνει ἀπότομα τὴ γορᾶ ἐπιφρόνεια ποῦ φανερωθῆκε μπροστά του, μπαίνει στὸ σπίτι κ' ἀνεβαίνει τρία - τρία τὰ σκαλιά τῆς πλατεῖας σκάλας, χωρὶς νὰ πᾶρη καλὰ - καλὰ τὴν ἀνάσα του. Ἐνε κατακόκκινος, ἔσαναμένος, καταειρωμένος, ἄγριος καὶ τρομερός.

Φτάνει στὸν ἀντρέ καὶ προχωρεῖ ἴσια στὴν τραπεζαρία. ὄπου ἔλπίζει νὰ βρῆ τὴ γυναῖκα του. Μ' αὐτὴ θὰ μιλήσῃ πρῶτα, ἀπάνω σ' αὐτὴ θὰ προτοριξῆ τὴν ὀργή του....

Μὰ καθὼς ἀνοίγει τὴν πόρτα στέκει ἄξαφνα σὺν νὰ μαρμάρωσε. Στὴν τραπεζαρία βρισκεται ἡ κόρη του, ἡ Ρόζα. Κάθεται στὸ τραπέζι καὶ ξεφυλλίζει ἕνα τετραδιὸ μουσικῆς.

Ἐνε ὄμορφη σὺν ἄγγελος, τέλειος τύπος Ἑλληνικῆς ὀμορφιάς, κρινόχλομη, μὲ μεγάλα καστανὰ ἰατρία, καστανὰ μαλλιά, γλυκεῖα καὶ γοητευτικὰ, λουθοῖδὸ σπᾶνὸ, θαρρεῖς ποῦ μεγάλωσε μέσα σὲ θερμοκῆπο, χειροβίχι σταλιμένο στὴ γῆ ἀπὸ τὸν καλὸ Θεὸ.

Ἡ Ρόζα βλέποντας τὸν πατέρα τῆς ἔτσι ἄγριεμένο, σηκώνεται ὀρθὴ καὶ τὸν κιντᾷ δειλὰ καὶ φοβισμένα.

— Πατέρα! ψυθουρίζει μὲ τὴ γλυκεία, χρυσόαλλινη φωνή τῆς.

Μὰ ὅτε τὸ ἀντίκρισμα τῆς, ὅτε ἡ μελωδικὴ φωνουκὴ τῆς δὲν συγαινῶν περὶ τὸν Νότη Λαμπιέρη, ὁ ὀποῖος κάνει ἕνα πῆδο μέσα στὸ δωματίο καὶ χμιέει πάνω στὴν κόρη του οὐραλιάζοντας :

— Καταραμένη!... Καταραμένη!...

Τρομαγμένη ἡ Ρόζα, καταλαβάνοντας τί συμβαίνει, ἀναποδογυρίζει τὸ καθίσμα τῆς καὶ φεύγει, φεύγει γογγίζουσα, μὲ λαχτάρα, ξεφωνίζοντας :

—Μαμά. Μη τεροῦλα μόν, ὅσο με, ὅσο με!... (Ἀκολουθεῖ)

ΜΑΝΙΑΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Η ΔΑΜΠΡΗ

Στὸν παλιὸ καιρὸ, μιὰ χρονιά, ὁ πατάς τοῦ χωριοῦ Λοῦ τῆς Μέση Μάνης, τὸ βράδυ τῆς Τριαντῆς Ἀποκριᾶς, πῆρε ἕνα τροπιὸν κολοκῆθὸν ποῦ τῶξε γιά κανάτι κ' ἔφριξε μέσα σὺν ἄντα ὄχιον κουνιά. Ἐπειδὴ ἔφερε πὸς τῶσε μερες ἡ Μεγάλῃ Σαρακοστή, θὲ νάτρονῃ ἕνα κουνιά τὴν ἡμέρα καὶ θὰ καταλάβαιν ἔτσι, ὅταν σπονδόντουσαν τὰ κουνιά, πὸς ἔφτασε ἡ Λαμπρῆ.

Μὰ γελᾶστηκε, ὁ πατάς στὸ μῆτερμα τῶν κουνιῶν κ' ἔτσι τὴ μιὰ χρονιά γύφτασαν ὀ χωριανοὶ του τὸ Πᾶσχα τὴν Κυριακὴ τῶν Βαῖων καὶ τὴν ἄλλη χρονιά τὴ Κυριακὴ τοῦ Θεοῦ!...

Τᾶβάλαν λοιπὸν μὲ τὸν πατὰ κ' αὐτοῖς, γιά νὰ μὴ γελᾶστέτῃ περὶ καὶ τὴν τρίτῃ χρονιά, ἔφριξε κρυφὰ ἀπ' τὴν παταδιά τὰ κουνιά μέσα στὸ κολοκῆθ. Δὲν ἤθελε ἔξᾶλλου νὰ μαθευτῇ τὸ πρᾶγμα καὶ νὰ τὸν περᾶσουν ὀ χωριανοὶ του γιά ἀγρόματο.

— Δίχως ἄλλο, εἶπε μέσα του, ἔφτες δὲ θὰ κάμω λάθος. Ἄμα σοθοῦν τὰ κουνιά, θάορθῇ ἡ Λαμπρῆ.

Τὸ πρῶ ὀ πατάς, πρὶν φύγῃ γιά τὴν ἐκκλησία πῆρε κ' ἔφραξε ἕνα κουνιά κ' ἔφραξε κᾶλα τὸ κολοκῆθ του.

Τὸ ἴδιο ἔξακολούθησε νὰ κάνει καὶ τὴν ἄλλη καὶ τὴν παρᾶλλη κ' ὅτε τις ἡμέρες ἴσταν τὸ μῆσοσ ὀμοσσο.

Ἐνα πρῶ ὀμοσ γιά κακὴ του τέχνη, ἀφοῦ ἔφραξε τὸ σπονδισμένο τὸ κουνιά, λησμονεῖ νὰ κρῆνῃ τὸ κολοκῆθ ὀμοσ πάντα καὶ πῆγε στὴν ἐκκλησία. Μόλις ἔφραξε ὁ πατάς ἡ παταδιά ἄρχινεσὲ νὰ σφριζεῖ τὸ σπῆτι, ἔρρισκε, λοιπὸν, τὸ κολοκῆθ, κιντᾷει μέσα καὶ τὶ νὰ ἴδῃ; Κουνιά!

Σεγάσαμε νὰ ποῦμε πὸς ὁ πατάς ἄμα τελείωνε ἀπ' τὴν ἐκκλησία τραβοῦσε γιά τὴ δουλειά του, γιατί ἦταν χριστός.

— Μπὰ τὸν καιροῖν, εἶπε ἡ παταδιά, τρώει κουνιά τᾶρα ποῖνα νηστεία στὴ δουλειά του... Ἄς τοῦ βάλω κ' ἄλλα, γιατί μπορεῖ νὰ μὴν τοῦ γτᾶσουν γιά ὀλη τὴν ἡμέρα αὐτὰ ποῦ ἔβαλε στὸ κολοκῆθ.

Καὶ χωρὶς νὰ χῆσῃ καιρὸ παίρνει μιὰ χούφτα κουνιά καὶ τὰ ὀχρῆει μῆσ' στὸ κολοκῆθ, μαζὶ μὲ τ' ἄλλα. Ὅποτε ἔφραξε καὶ πῆγε γιά ἔβλα.

Ὁ πατάς ἐνὸς διαβάσε μῆσ' στὴν ἐκκλησία θηρηθῆκε ἄξαφνα πὸς δὲν εἶχε κρῆνῃ τὸ κολοκῆθ. Ἀφῆνει λοιπὸν τὸ διάβασμα στὴ μέση καὶ τρέχει τρομαγμένος στὸ σπίτι του. Τὸ κολοκῆθ βρισκόταν στὸ ἴδιο μέρος ὅπου τὸ εἶχε ἀφῆσει. Τὸ παίρνει γογγίζουσα καὶ γυρίζει στὴν ἐκκλησία.

Τὸ βράδυ ποῦ συμμαζώχτηκαν στὸ σπίτι ἀπ' τῆς δουλειᾶς, ἡ παταδιά λησμονεῖ νὰ τοῦ καμῆ λογο γιά τὸ κολοκῆθ. Ὁ πατάς πᾶει ὀπόθεσε πὸς δὲν τῶσε καταλάδει ἡ γυναῖκα του.

Τὸ πρῶ ὀμοσ παίρνοντας τὸ κολοκῆθ εἶδε πὸς εἶχε περισσότερα κουνιά. Στὴν ἀρχὴ τοῦ περᾶσε ἀπ' τὸ νοῦ πὸς θὰ τᾶρριξε ἡ παταδιά, ἀλλὰ δὲν μποροῦσε πάλι νὰ τὴ ρωτήσῃ, γιά νὰ μὴ μαθευτῇ τὸ πρᾶγμα καὶ τὸν περᾶσουν ὀ χωριανοὶ γ' ἀγρόματο. Ἐφριξε τότε τὴν αἰτία στὸ Διάβολο ποῦ ἤθελε νὰ τοῦ χαλάσῃ τὴ σειρά καὶ νὰ τὸν ντροπιάσῃ. Ὅσοτὸς καὲ μῆρα ἔξακολούθησε νὰ τροπᾶ ἀπὸ ἕνα κουνιά μὲ τὴν ἰδέα πὸς ἄμα τελείωναν τὰ κουνιά, θάφτανε ἡ Λαμπρῆ.

Μιὰ Κυριακὴ χαράματα, σπᾶθῆκε ὁ πατάς νὰ πᾶ νὰ λειτουργῆσῃ. Ἐντωμεταξὺ ἄκουσε νὰ σημαῖων χαρισόσωνα ἡ καμπάνε στοῦς κάτω Μπουλαριούς. Προχωρώντας, ἀπαντᾷ ἕναν χωριανὸν τοῦ ποδᾶχόταν ἀπ' τοῦς Μπουλαριούς.

— Γιατί χτυπᾶν ἔτσι ὀ καμπάνες, βρε εὐλογημένε; τὸν ρώτησε.

— Γιατί ἔχουν Ἀνάστασι, πατὰ μου, τοῦ λέει ἐκεῖνος.

Ὁ πατάς γυρίζει ἀμέσως τρεχάτος στὸ σπίτι του, παίρνει τὸ κολοκῆθ ποῦ εἶχε μέσα δὴα τὰ κουνιά τῆς παταδιάς καὶ πάει στὴν ἐκκλησία, ὅπου τὸν περιμέναν ὀ χωριανοί.

— Δεσποτα, τοῦ φωνάζει ὅταν τὸν εἶδαν, στοῦς Μπουλαριούς ἔφτασε ἡ Λαμπρῆ κ' ἔμειξε ἔχων ἀκόμα Σαρακοστή!...

Τότε ὁ πατάς ἀνεβαίνει ἀπάνω σὲ μιὰ πέτρα καὶ σηκώνοντας ψηλὰ τὸ κολοκῆθ τοῦ λέει ἀτάραχος :

— Τὶ νὰ σᾶς πῶ, βρε εὐλογημένε; Κατὰ ποῦ δεῖχνει τὸ κολοκῆθ, μήτε φέτος, μήτε τὸ ὀ χρονοῦν θάχομε Λαμπρῆ!....

